

ALS ZORGPROFESSIONAL IN DE EERSTE LIJN WORD
 JE GECONFRONTEERD MET ROUW EN VERLIES VAN JE
 PATIËNTEN OF CLIËNTEN. WAT ZIJN ROUW EN VERLIES
 EIGENLIJK EN HOE GA JE DAARMEE OM?

Stéphanie Beijnes

STÉPHANIE BEIJNES VERTELT EROVER. ZIJ WERKT ALS
 ROUW- EN VERLIESBEGELEIDER EN IS KERNDOCENT BIJ DE
 POST-BACHELOROPLEIDING VERLIESKUNDE AAN DE
 HBO DRECHTSTEDEN.

*'Als rouwen niet
 vanzelf gaat, kun je
 uit de bocht vliegen'*

Thuiswerken is de norm Met gemak stelt Stéphanie Beijnes haar camera in voor het interview via Zoom. Nu thuiswerken in de coronacrisis de norm is, geeft ze nog meer webinars en begeleidt ze cliënten met videochat. Stéphanie werkt vanuit haar eigen bedrijf ruim tien jaar als rouw- en verliesbegeleider. Haar cliënten zijn bedrijven, teams, gezinnen en individuen. Rouw en verlies komt in vele vormen, bij iedereen en op allerlei plekken.

Stéphanie: 'Op dit moment worden we, door de gevolgen van corona en de coronamaatregelen, als maatschappij geconfronteerd met verlies en rouw. Verlies van sociale contacten, van fysiek contact, van geliefden, en ook bijvoorbeeld verlies van je eigen bedrijf of je werk. Op de werkvloer begeleid ik teams in transitieprocessen. En kort geleden begeleidde ik een team op een basisschool, waar een van de leerkrachten ziek was en in een palliatieve fase verkeerde. Hoe ga je dan als team om met dit verlies? Hoe kun je, als team, de kinderen begeleiden?'

Door haar eigen werkervaring kan Stéphanie zich goed inleven in verschillende organisaties en werkomgevingen. Ze startte als activiteitenbegeleidster in een verpleeghuis, werkte in de communicatie voor verschillende bedrijven en gaf les in communicatie aan de Hogeschool Rotterdam. Een aantal studenten die zij begeleidde, nam haar in vertrouwen na het verlies van dierbaren. Dit waren bijzondere contacten, waarbij ze haar eigen talent om te luisteren en te coachen ontdekte. In 2009 besloot ze de tweejarige opleiding Verlieskunde te volgen en daar haar werk van te maken.

Met veel passie vertelt ze ook over de individuele en gezinsbegeleiding: 'Het is prachtig om te zien hoe je een stervende moeder kan helpen bij wat ze haar kinderen achter kan laten.' Er loopt er één rode draad door het werkende leven van Stéphanie: 'Oog hebben voor wat er speelt, én voor wat er mogelijk is.'

Verskillende verliesmodellen Er is onderzoek gedaan naar rouw en verlies, en er zijn verschillende verliesmodellen beschreven. Het fasenmodel van Elisabeth Kübler-Ross (1969) beschrijft de verschillende fasen waar rouwenden doorheen gaan: ontkenning, woede, onderhandelen, depressie en aanvaarding. Een ander model is dat van William Worden (1992). Hierbij wordt uitgegaan van verschillende taken: het erkennen of onderkennen van rouw, de pijn doorleven, het leven weer oppakken en het verlies een plaats geven in het leven. Riet Fiddelaers-Jaspers pakte dit op, en beschreef het als: herkennen, erkennen, verkennen en verbinden. Het duale model voor omgaan met verlies (1999) van Margaret Stroebe en Henk Schut gaat ervan uit dat mensen tussen verschillende taken, die verlies- of herstelgericht zijn, heen en weer bewegen. Een recentier rouwmodel is het integratief model (2007) van Johan Maes (rouwtherapeut en rouwdeskundige, België). Dit model kent de volgende uitgangspunten: rouw is een persoonlijk en uniek proces; rouwen vraagt om een actieve houding (iets doen met de gevoelens); rouw raakt meer dan de emotie, maar ook fysieke aspecten, mentale aspecten en existentiële vragen; de rouwende verandert door het verlies; de sociale context van de rouwende verandert.

Stéphanie benadrukt: 'Deze modellen zijn niet onwaar, maar wel vaak lineair beschreven en wekken de indruk dat rouw overgaat. Zo is het rouwproces meestal niet, rouwen is meer een bewegend proces.' Zij vindt vooral de Verliescirkel een treffende beschrijving van het rouwproces. De Verliescirkel vindt zijn oorsprong in het werk van George Kohlieser, die als hoogleraar leiderschap en organisatiegedrag verbonden is aan IMD Business